

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 12

V Gorici, v petek 10. februarja 1928

Leto XI

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ri-
va Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
(prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

Stroj in človek.

Stroj je izum, iznajdba človeškega uma. S strojem izvršuje človek vsaj deloma tisti prvotni ukaz: go spoduj nad zemljo in podvrži si jo! Stroj služi človeku, ker mu lajša in krajša delo. Stroj nam usluhuje prirodne sile in vrši opravila, ki jih človek ali sploh ne zmore ali le težko ali vsaj ne tako lahko. Stroj je omogočil obrti, ki dajejo lahko ti sočem in tisočem kruha, ko bi morali sicer z rodne zemlje, ker jih zemlja sama ne more prerediti.

Že takoj izpočetka, ko so prišli prvi stroji v delavnice — prve mehanske statve so menda iz l. 1787. —, so tkalci ta stroj sumljivo gledali. Zdelo se jim je, da jim bo odjedal kruh. In res je bilo kmalu na stotine družin brez kruha, ker jim je velika tovarna z mehničnimi statvami prevzela vse delo. Zato so začeli tkalci požigati tovarne in razdirati stroje. Tako je nastalo med delovnim ljudstvom in strojem sovražno razmerje, ki še danes ni popolnoma premagano. Dandanes delavci sicer ne podirajo več tovarn in ne razdirajo strojev, toda ljubijo jih ne; ko z mržnjo izrekajo besedo »kapitalizem«, se jim v mislih vežejo s to besedo tudi predstave tovarn in strojev. A ne le delavcem. Tudi učeni sociologi blizu tako govorijo, da je »mašinizem« največ kriv socialne bede. »Kruta ironija!« pravi ugleden krščanski socialc (Antoine S. J.). »Stroj naj bi služil človeku, a v resnici je človek-delavec postal suženj stroja. Mašinizmu so žrtvovali najprej otroke, potem žene, nočni in nedeljski počitek in vse družinsko življenje. Človek bi moral gospodovati stroju, a dejansko stroj gospoduje nad človekom!« A ne le to! Resni misleci so prišli do tega dognanja, da je »mašinizem« kriv propasti človeške kulture. Ruski filozof Berdjajev pravi, da je stroj povzročil večjo revolucijo, kakor je bila francoska revolucija. Stroj je povzročil katastrofo, ki jo doživlja moderno človeštvo. Odtrgal je najprej človeka od narave, ga počasi preoblikoval po sebi, mehaniziral in tako naposled mehaniziral vse življenje. Posušili so se studenci prave srčne kulture in zavlada je človeštvu sirovi mehanizem. Tako bi bil torej stroj za nas neka sovražna sila, ki bi se ji bilo z vsemi močmi upreti.

A vendar ni tako! Stroj ni kriv, krivi so ljudje. Stroj je pripravljen nam služiti, nam lajšati in krajšati delo, dajati nam kruha. Da tega doselej ni povsem zmož, tega so krivi pohlepni ljudje, ki so se ga poslastili in mu delovno ljudstvo uslužnjili. Mašinizem ni raba strojev, ampak le usužnjevanje delovnega ljudstva strojem iz golega pohlepa in dobičkarstva. Mašinizem je kapitalizem in kapitalizem je zlo. Čim bi zavlada na svetu zopet krščanska pravičnost in ljubezen, bi se tudi zopet vpostavil krščanski gospodarski red: stroj bi zopet služil delovnemu ljudstvu. Delovno ljudstvo bi bilo stroja veselo, ker bi mu res lajšal in krajšal delo, a vendar dajal zadovoljstva zaslužka. Seveda tega še ne bo danes niti jutri. Tudi niso samo »kapitalisti« in tudi ne vsi kapitalisti tega krivi, da tega še danes ali jutri ne bo. Kapitalisti so sami, kakor mi vsi, pod oblastjo

kapitalizma, ki si je v stoletjih ustvaril svoj posebni gospodarski in družabni red. Preustvariti in preurediti se bo dal ta red ali nered tudi le polagoma in stopnjoma. Prvo je spoznanje, da novega reda ne bo brez novega duha, brez resničnosti in dejavnega krščanstva. Dru-

Kaj se godi po svetu?

Ko smo se v političnem pregledu zadnje »Goriške Straže« bavili s krizo v jugoslovanski vladi, je položaj kazal na to, da bo takratna vlada ostala še kak teden na krmilu države. Kriza se je nekam počasi reševala in tisti, ki bi se bili morali pokazati najbolj odločne in zmožne, namreč Davidović in Radić, so vidno oklevali. Mučen položaj je rešil ministrski predsednik Vukičević. Spravil je najprvo pod streho zakon o izenačenju davkov — zbornica ga je sprejela v začetku tega tedna — nato pa je v sredo 8. februarja odšel h kralju, nesel s seboj davčni zakon, da ga predloži kralju v podpis, in ob tej priliki podal ostavko svoje vlade. Kralj je ostavko sprejel. S tem se je vladna kriza tudi formalno začela in dana je bila možnost za nove vladne zveze in za spremembo vladnega kurza.

Kralj je na nasvet predsednika narodne skupščine poveril sestavo nove vlade dotedanjemu predsedniku Vukičeviću. Nova vlada pa bi morala biti koncentracijska, to se pravi, v vladi bi morale biti zastopane vse ali vsaj vse velike in največje stranke. Vukičević je to nalog sprejel. Kralj mu je dal 24 ur časa. Vukičević je povabil k sebi najprvo načelnike strank, ki so bili dotedaj v vladi, to je. Korošca in muslimana Spaha. Ta dva sta bila takoj pripravljena vstopiti v novo vlado. Nato je Vukičević govoril z Davidovićem in Radićem in ju povabil naj vstopita v vlado. Oba sta bila v načelu zadovoljna. Rekla sta samo, da morata vprašati vsak svoje poslance. Na videz se je torej zdelo, da se bo stvar lepo in po stari navadi završila. Pa ni bilo tako. Še isti večer je prišel namreč Radić k Vukičeviću in mu povedal, da brez Pribičevića ne pojde v nobeno vlado. Pribičević da je njegov zaveznik in on, Radić, ga ne bo nikdar zapustil. Ker ni Vukičević povabil v vlado tudi Pribičevića, zato tudi Radić odklanja sodelovanje. Vukičevićeva akcija je bila torej pokopana. Vukičević je nato odšel h kralju in mu vrnil mandat za sestavo vlade.

Radić.

Treba je bilo iskati drugega pravnega moža, ki bi lahko sestavil vlado. V parlamentarnih državah je taka navada, da izbirajo vodilne može po velikosti klubov, katerim pripadajo. Drugi največji poslanski klub v jugoslovanski narodni skupščini je sedaj klub združenih radićevcev in Pribičevićevih samostojnih demokratov, to je takomenovana kmetsko-demokratska koalicijska. Zato je umevno, da je za Vukičevićem prišel na vrsto Radić kot načelnik drugega največjega kluba, da sestavi koncentracijsko vlado.

Kralj je torej po nasvetu pred-

go pa je, da ga ne bo brez dejavne volje delovnega ljudstva. Z združeno in strokovno organizacijo se začneja tisto preustvarjanje in preoblikovanje, ki bo vpostavilo zopet krščanski gospodarski in družabni red. Zato oni, ki ruši in onemogočuje združne in strokovne organizacije, zavira ozdravljenje človeštva in ga peha v suženjstvo izkoriščevalnega kapitalizma.

sednika narodne skupščine poklical k sebi Radića, se razgovarjal z njim več kot eno uro in mu končno naročil, naj sestavi koncentracijsko vlado. Radić je to naročilo z veseljem sprejel. Kako ga je izvršil, bomo pa prihodnjič poročali, ko prejmemo natančna poročila. Za danes naj omenimo samo to, da je Radić prvič dobil tako naročilo, da Radića vsi poznajo in vedo, da je nestanovit, in da gre sestava koncentracijske vlade pravzaprav načelniku demokratske stranke Ljubi Davidoviću, ki je za koncentracijo največ žrtvoval in ki je sedanjo vlado vrge. Ako pa bo Radić kljub temu sestavil novo vlado, potem bo jugoslovanska politična zgodovina stala pred veliko dušeslovno uganko.

Francoski frank.

V francoskem državnem zboru se že štirinajst dni vrši velika finančna razprava. Gre za vprašanje, ali naj se frank ustali sedaj in pri kakšnem kurzu naj se ustali, ali pa naj se prepovzpne do svoje nekdanje veljave in potem šele zakonito ustali. Zadeva je za Francoze vsekakor važna.

Sedanji finančni minister Poincaré je prevzel francosko denarno gospodarstvo v juliju 1926. Dobro je še vsem v spominu, kako hitro je takrat padel frank in kako so z njim padale francoske vlade. Zdelo se je, da drvi Francija v popolno gospodarsko pogubo. Poincaré je zaježil padanje franka. Sestavil je močno vlado in spravil državni proračun v ravnotežje. To je na tečaj franka tako močno vplivalo, da se je začel hitro dvigati. Ta pojav pa je vzbudil misel na ustalitev. Ker so pa z ustalitvijo zvezane velike težkoče in celo nevarnosti, zato se Poincaré še ni jasno izrazil, kaj misli. Tudi zbornica razpravlja o tem. Vse pa kaže, da bodo z ustalitvijo franka še nekoliko počakali.

Francoski senat se pa istočasno bavi

s preuredbo vojske

in vojaške dolžnosti. Tozadevni zakonski načrt je že lani, ko je o njem razpravljala poslanska zbornica, zbujal splošno pozornost. Glavne točke tega načrta določajo, da se mora v vojnem času postaviti v službo domovine vse ljudstvo. Senat je nekatere podrobnosti spremenil.

Anglija.

V Angliji se je v torek 7. februarja pričelo zasedanje državnega zbora. Zasedanje je otvoril kralj s prestolnim govorom. Ob takih prilikah se vidi, kako krčevito se Angleži držijo starih običajev. Otvaritev državnega zbora spada med take običaje. Stare srednjeveške obleke lordov, dostojanstvenikov in

sploh vseh navzočih, kralj s krono na glavi, stari obredi in velik sijaj, vse to spominja na prejšnja stoletja. Angleži so te stvari ohranili kljub svojemu praktičnemu čutu. Izpremenili niso niti najmanjše stvari.

V letošnjem prestolnem govoru je kralj izjavil, da se bo Anglija v zunanji politiki trdno držala smeri Zveze narodov. Glede notranje politike pa je obljubil, da bodo tudi ženske od 21. leta dobile volilno pravico. Dosedaj so jo imele le ženske od 30. leta naprej.

Važnih izprememb pa prestolni govor ne obljublja. Zato so ga takoj po odhodu kralja opozicionalne skupine hudo kritizirale. Točka o ženski volilni pravici pa se glasi kot napoved novih volitev.

Okno v svet.

Med Avstrijo in Ogrsko.

V ponedeljek so ogrski orožniki prestopili državno mejo, šli v Ritzing na Gradiščanskem, uklenili nekega rudarja, ki je ogrski državljani, pa dela in stanuje v Avstriji, in se mirno vrnili domov. Poslanec dr. Bauer je radi tega dogodka vložil interpelacijo.

Francosko-ameriška pogodba.

V ponedeljek 6. februarja so zastopniki Združenih držav in Francije podpisali v Washingtonu pogodbo o mirni poravnavi sporov, ki utegnejo nastati med državami. Pomembno je dejstvo, da so to pogodbo podpisali natančno 150 let po prvi francosko-ameriški prijateljski pogodbi.

Veliki fašistovski svet

postane ustavni organ, tako je bilo sklenjeno na seji velikega fašistovskega sveta dne 7. t. m. Potom zaskona se uredijo njegova sestava, njegovo poslovanje in njegov položaj med ustavnimi organi države.

Demokratska zajednica

se krha. V soboto 4. februarja so na seji zajednice sklenili, da lahko vse tri skupine (Davidović, Marinčević in muslimani) v vsakem slučaju glasujejo za svoje stališče. To je, praktično vzeto, popoln razcep.

Jugoslovanska zunanja trgovina.

Pred kratkim je bilo objavljeno poročilo o jugoslovanski izvozni trgovini v 11 mesecih lanskega leta. Ves izvoz je znašal 3,963.000 ton. Največ blaga je šlo v Italijo, namreč več kot 25 odstotkov. Potem pridejo Avstrija, Čehoslovaška, Nemčija itd.

Jugoslovansko posojilo v inozemstvu.

Jugoslovanski finančni minister dr. Marković se je v torek 7. februarja povrnil iz inozemstva, kjer se je mudil par mesecev. Bil je tudi v Londonu, kjer se mu je posrečilo najeti veliko posojilo v znesku 50 milijonov šterlingov, to je, kakih 13 milijard dinarjev današnje vrednosti. Podrobni pogoji za posojilo še niso znani. S tem denarjem bodo predvsem izvršena nujna in važna javna dela. Denar pa se bo uporabljal tudi za ustalitev dinarskega tečaja.

Nova grška vlada.

Novo grško vlado je sestavil dosednji ministrski predsednik Zaimis. Vlada se le malo razlikuje od prejšnje.

DNEVNE VESTI.

50-letnica smrti papeža Pija IX.

Dne 7. feb. je poteklo 50 let po smrti slavnega papeža Pija IX. Po celem svetu so se obhajale spominске slavnosti, ki so vsestransko orisale sveto, neumorno delovanje tega velikega papeža, ki je zmagovalno prebil borbo liberalnega zasebnega in državnega življenja. Kdor pozna usodepolne zmote, s katerimi je skušal liberalizem svet zastrupiti pod krinko znanstva in napredka in ga podjarmiti z močjo državne vsemočnosti, vidi, s kakim orjaškim pogumom in krasnim uspehom se je boril ta papež za zmago Cerkve in vere! — Kot zanimivost naj še dodamo, da je Pij IX. med vsemi dosedanjimi papeži — okoli 260 — najdalje papeževal: nad 31 let je sedel na Petrovem stolcu. Pij IX. je bil tudi zadnji papež, ki je bil obenem še svetni vladar.

Imenovanja.

Kakor smo že poročali so bile občine Št. Vid pri Vipavi, Podraga in Vrabče združene v eno občino s sedežem v Št. Vidu. Za začasnega prefekturnega komisarja je bil imenovan dosedanji obč. načelnik markiz K. Obizzi iz Gorice. Za prefekturnega komisarja v združeni občini Črniče je imenovan pref. svetnik kom. Fabioli. — V Črnem vrhu, h kateremu je priključen Godovič, je prefekturni komisar rag. Moretti iz goriške prefekture.

Naše časnikarstvo.

G. inž. Jos. Rustja je odložil uredništvo »Gospodarskega lista«, katerega izdaja goriška Zadruga zveza.

Na naslov merodajnih krogov.

V deželi je nori pust. Vse pleše. Razne fašistovske organizacije. Dopoldavoro, avantgardisti in Bog ve kdo še prirejajo v mestu in na deželi plese. Ker naša beseda proti plesom nič ne izda, navajamo v naslednjem dobredno ukrep, ki ga je izdal glede plesov izredni fašistovski komisar za Južno Tirolsko poslanec Giarratana:

»Začenja doba plesov. Govori se že o »trobarvnih« plesih, o maškeraadah »črnih srajc«, o plesnih zabavah pod varstvom krajevnih fašjev.

Odstavil bom one politične tajnike, ki bodo podpirali slične prireditve.

Kdor hoče plesati, naj pleše, magari do smrti, toda zavedati se mora prav jasno, da ima fašizem druge in bolj težke naloge.

Najdeno.

V Gor. Cerovem se je našla mala svota denarja. Odda se po pravem odgovoru in proti primerni odškodnini. Več pove uprava »G. Straže«.

Zveza narodov na Dunaju.

Avstrijsko časopisje zopet živahno razpravlja o morebitni prenestitvi sedeža Zveze narodov iz Ženeve v Švici, kjer je sedaj na Dunaju. Avstrija bi Zvezi dala na razpolago palačo bivših cesarjev, nekdanji dvor. Zveza se pa uradno še ni izjavila. Sploh pa more o tem vprašanju sklepati samo občni zbor Zveze.

Ne več vojne!

Duhovnik g. Russel v Londonu je mladini pripovedoval o grozotah vojne in vso dečo pozval, naj mu prinesejo vse igrače, ki spominjajo na vojno, kakor puške, sablje, topove itd. Otroci so ga radi ubogali in so vpricho duhovnika svoje »igračke« sežgali! Večkrat se čudimo, da se svet ne more pomiriti, ne vidimo pa, da se mladina v zgodnji mladosti navaja k igračam, ki so vse drugo kakor vzgojne! Toda »odlični pedagogi« molče, ker se menda boje zamere!

Združene države in priseljevanje.

Zakoni Združenih držav so glede priseljevanja zelo strogi. Vsaka evropska država ima popolnoma določeno število izseljencev na leto, ki ga ne sme in ne more prekoračiti. To število je pa zelo nizko. Iz vse Italije n. pr. se sme na leto izseliti v Združene države samo 3845 ljudi. Sedaj pa se čujejo glasovi, da bodo to število pri vseh državah znatno povišali.

Anglikanska cerkev.

Večkrat smo že poročali o sedanjih krizi v angleški državni cerkvi. Ta kriza je dobila svoj zunanji izraz v glasovanju spodnje zbornice, ki je odklonila novo obredno knjigo. Po tistem glasovanju so besedilo nekoliko popravili. Zbor škofov je popravljeni obrednik že sprejel.

Belo pleme propada.

Znanstveniki so s statističnimi in znanstvenimi podatki dokazali, da postaja umrljivost belega plemena večja, kakor pri drugih. Zanjih 70 let se je število rojstev v Evropi zmanjšalo za več kakor tretjino, v drugih državah pa za več kot polovico.

V Franciji se je zvišala od leta 1920, umrljivost v primeri z rojstvi za tretjino, v Angliji na polovico, v Nemčiji pa za četrtino. Umetno preprečevanje, oziroma omejevanje rojstev je glavni vzrok nazadovanja. Tako si narod sam sebi koplje grob, ako zaničuje in tepta naravne in božje zakone. — Življenje po veri prinaša povsod blagoslov, po sameznikom in narodom, življenje proti veri pa jih vodi povsod — v propast in nesrečo.

Izredna ljubezen do domovine.

Že v zgodnji mladosti se je izselil v Ameriko Špartanec Demetrios Stathopoulos. V tujini je zelo obogatel. Postal je ameriški državljani s priimkom Stevens. Nedavno je umrl in je v svoji oporoki zapustil 50 tisoč dolarjev ter določil, naj se postavi s tem denarjem nov spomenik Leonidi v Termopilah. — Kakor je znano, je Špartanec Leonida padel pri soteski v Termopilah v boju s Perzijci l. 480. pred Krist. Kako kmalu pa pozabijo večkrat domačini na lastni zemlji zgodovino svojega rodu!

Rodoljubni Angleži.

Neki Anglež je poslal finančnemu ministru 500.000 šterlingov, ki naj jih minister porabi za kritje državnega vojnega dolga. Finančni minister se mu je v londonskem časopisju lepo zahvalil. Njegovo ime ni znano. Ta slučaj pa ni ostal osamljen. Koj drugi dan je nekdo drugi daroval, to pot pa en milijon šterlingov. To so rodoljubi, ki svojo ljubezen do domovine pokažejo tudi v dejanju.

Potres v Egiptu.

V Egiptu se je v torek ponoči močno tresla zemlja. Sunki so bili zelo siloviti. Obseg potresnega polja je bil precejšen. Škode pa potres ni napravil.

Brezposelnost v Avstriji.

Število brezposelnih v Avstriji znaša 262.000. Od teh jih 230.000 podpira država.

Velik zrakoplov

je zgradila angleška vlada. Dolg je 216 metrov. Na zrakoplovu bo lahko 135 ljudi. To je eden največjih modernih zrakoplovov.

Snežni viharji v Rusiji.

V južni Rusiji so divjali silni viharji. V meteu so se potrgale telefonske in brzojavne zveze. Zamedlo je nekatere vlake. Temperatura je padla na 27 stopinj pod ničlo.

Za lepoto!

100 milijonov dolarjev — približno 2 milijardi lir — so izdale Američanke l. 1926. za barvila, kreme, parfum, puder itd. Tudi znak moderne kulture, emancipacije sodobne žene! — Ali niso to poskusi za kriti notranjo revščino, morda celo notranjo gnilobo!

Nadpastirjevi opomini.

Zadnjič smo priobčili kratko poročilo o pastirskem listu, katerega je pred dnevi izdal naš knez in nadškof. Naj danes nekoliko podrobneje pregledamo vsebino zanimivega spisa. Najprvo opozarja nadškof na važnost in potrebo samozatajevanja v splošnem in pravi:

»Vojskovodja ne bo nikdar zmagal sovražnika, ako nima utrjenih, izvežbanih in poslušnih vojakov. Tako tudi vsi naši plemeniti napori v javnem in zasebnem življenju ne bodo imeli zaželjenega uspeha, ako nismo sami dobri kristjani, utrjeni, izvežbani, pogumni in poslušni vojaki Kristusovi, ki znajo vihteti meč ne samo zoper zunanje sovražnike, ampak tudi zoper samega sebe.«

Potem govori nadpastirjev list o sadovih in koristih, ki jih prinaša samozatajevanje človeku v njegovih vsakodnevnih življenjskih borbah in potrebah, ker mu razsvetljuje um, mu krepi voljo in mu daje srčni mir, še bolj pa za njegovo posmrtnost, ker s popolnim zatajevanjem pride človek na vrhunec popolnosti.

V nadalnjem, razpravlja prevzvišeni o vprašanju, v čem obstoji samozatajevanje. Najprej govori o nevarnostih, ki ogrožajo človekovo zatajevanje v njegovem notranjem življenju potem pa opozarja, kako moramo zatajevati svoja zunanja čutila in počutke. V tem pogledu svari naš nadpastir med drugim takole:

»Najprej moramo zatajevati svoje oči. Zategadelj opominjam mladence in mladenke, naj ne hodijo na ples, v gledališča in kine, naj ne gledajo željno po drugem spolu, ne čitajo opolzkih povesti in romanov, ne prebirajo časnikov in knjig z umazanimi ilustracijami, da ne izgubijo krstne nedolžnosti, miru srca in zdravja. Tudi ušesom je treba zapirati vrata, da ne slišijo kake nespodobnosti, opravljanja, obrekovanja, zapeljivih besed, klafarskih pesmi itd.

Kar se tiče jezika ali govorjenja, je treba ogibati se blebetavosti. Brzdanje okusa obstoji v tem, da smo zmerni v jedi in pijači.

Kar se tiče zatajevanja svojega tipa, mi ni treba dosti govoriti. Ko si moški varujete telo zoper mraz, dež in vročino, se ženske razgalijo po najnovejši modi in svojo nečimurnost rajše plačujejo s trpljenjem, boleznimi in celo smrtjo, mesto da bi ubogale cerkvene predstojnike. Več greha in zlega pa napravljajo današnji razuzdani in neprestani plesi, ki so prava strastna razvada in poguba ljudstva v nramnem, zdravstvenem in gospodarskem oziru.

Pozivljam starše, vzgojevalce in varuhe mladine, občinske in deželne predstojnike naj vendar enkrat napravijo konec tem norostim, zlom in pregreham, kakor je prav pametno naročil naš ministrski predsednik.«

Dr. Jan. Ev. Krek.

1865—1917.

Za 10-letnico njegove smrti.

Pa tudi izven Kranjske se je prosvetno delo naglo vzbujalo in širilo. Dr. Krek je bil Vslovenec, ko še nihče drugi; ni hotel poznati deželnih meja. Povsod je hodil, po Štajerskem, Koroškem in našem Primorskem, ustanavljal sam društva in zadruga in v nemal, učil in pridobival z živo besedo in peresom druge, duhovnike in svetne može, kmete, delavce in dijake za narodno delo.

V prvem desetletju našega stoletja se je po slovenskih deželah tako razmnožilo število prosvetnih, izobraževalnih društev, da se je ustanovila »Slov. kršč. soc. zveza« tudi za Štajersko, Koroško in Primorsko. Vse »Zveze« pa so ustvarile v Ljubljani posebno »Osrednjo zvezo za vse slovenske pokrajine«.

V kranjski »Zvezi« je bilo l. 1912. 191 društev ter akad. dijaška društva »Danica« na Dunaju, »Zarja« v Gradcu in »Slov. dijaška zveza« v Ljubljani.

Štajerska »Zveza« je imela 124 društev, koroška 37 društev, vipavska 15 društev in »Primorska kršč. soc. zveza« v Gorici 91 društev. Skupno je bilo 462 društev z 38.229 člani. Društvene knjižnice so obsegale 97.150 knjig.

Predavanj je bilo tisto leto 2286 in 958 gledaliških predstav.

V »Orlovski Zvezi« je bilo 151 odsekov. Oglejmo si našo Primorsko malo podrobneje. Tudi po vsej naši deželi, zlasti Goriški, je zabrstelo in vzcvetelo tako živahno delovanje, da je bilo veselje. Izobraževalno delo je zajelo vse stanove, mestne in deželske, in bistrilo um in zlahtnilo srce zadnjega delavskega, obrtniškega in kmetskega fanta in dekleta — pa tudi že zrelega možaka in žene. Povsod je zavladala prava žeja po izobrazbi in poštenem razvedrilu, povsod so našli širrom odprta vrata lepa knjiga, časniki in drugi časopisi.

Našemu ljudstvu se je odprl širni svet s svojo učenostjo in zanimivostmi in zanimanjem za vse javno življenje.

Na Goriškem so bili prvi prosvetni delavci kasnejši škof dr. Mahnič, ki je zlasti srednješolsko in semeniško mladino vzgajal v krščansko požrtvovalnem duhu, dalje dr. Jos. Pavlica, takratna kaplana Iv. Korsič in Iv. Dermastia, odvetnik dr. Pavletič, šempetarski kaplan in kasnejši cerkljanski dekan dr. Fr. Knavs, dr. Ličan, sedanji tolminski dekan Iv. Rojec i. dr.

Po III. kat. shodu l. 1900. se je prosvetno gibanje še bolj okrepilo in razširilo, tako, da

se je 23. 8. 1907. po prizadevanju dr. Andreja Pavlice in tovarišev ustanovila »Slov. kršč. socialna zveza« za Primorsko s sedežem v Gorici. Ta je razvijala, podpirana od dijakov in drugega svetnega razumnštva nenavadno živahno delovanje po vsej deželi.

Izmed »Zvezinih« predsednikov in vrlih njenih delavcev se spominimo samo zdravnika dr. Breclja, dr. Ličana, sedanjega škofa Srebrnič, profesorja dr. Capudra, odv. kandidata dr. Česnika in dr. Dermastia in pa večletnega vzornega tajnika urednika Fr. Kremžarja.

Ta naša »Zveza« se je po vojni prelevila v sedaj obstoječo »Prosvetno zvezo«.

Najznamenitejši Krekovi sotrudniki in kulturni delavci po slovenskih pokrajinah so bili: Na Kranjskem: Luka Smolnikar, M. Moškerc, Jos. Gostinčar, Franc Jež, Ivan Podlesnik, profesor Ivan Dolenc, dr. Lovro Pogacnik, Fran Terseglav, Bogumil Remec, Iv. Štefè i. dr. Na Štajerskem: Dr. Hohnjec, dr. Korošec, Fran Žebot, Polde Kemperle, dr. Vrstovšek, Franc Gomilšek, dr. Anton Jerovšek, dr. Leskovar i. dr. Na Koroškem: Dr. Lambert Ehrlich, dr. Janko Brejč, Fr. Smodej i. dr.

Dr. Krek je krepil in razširjal prosvetno misel in delo tudi zlasti z raznimi tečaji, ki so trajali navadno po več dni. Kjer je le mogel,

Kaj je novega na deželi?

Novelo pri Komnu.

(Zakasnelo.) Tu je umrl posestnik A. Durčik, star 56 let. Bil je skrben gospodar in delaven mož. Zalujoča družina se pristrčno zahvaljuje vsem, ki so ji stali ob strani ob boleznih in smrti dragega pokojnika. Bog plačaj vsem!

Štomaž na Vipavskem.

V letu 1927. smo imeli pri nas 18 rojstev, in sicer 11 dečkov in 7 deklic. Umrlo jih je 10, 8 moških in 2 ženski. Poroka je bila samo ena. Kakor je videti, ni naših fantov skoro nič oplašil samski davek. Sv. obhajil je bilo v letu 7830, 769 več kot v prejšnjem letu. To je lep napredek za našo malo duhovnijo, ki šteje okoli 500 duš. Še nekaj naj pripomnimo! Naših deklet se je oprijela neka bolezen, katero bi lahko imenovali: izselitis. Kar trumo ma vrejo od doma v Gorico in Trst. Par mesecev so tam, pa se nekatere kmalu vrnejo. Toda joj, joj! Kmalu bi nekaterih več ne poznali. Obotavljajo se govoriti slovenski in se silijo jezika, katerega še dobro ne znajo. Dekleta, ne tako! Materina govorica vam bodi vedno sveta!

Sv. Gora

Te dni je poslalo vodstvo svetišča na Sv. Gori vsem kramarjem okrožnico, da morajo do 15. februarja odstopiti kramarijo vodstvu in podreti barake, katere so stale uboge kramarje do lir 1500. Kramarji iz Grgarja in Solkana so že od pamti veka na Sv. Gori prodajali. Med njimi so nekateri celo rojeni na Sv. Gori ali pa njihovi starši; drugi pa so že nad 60 let prodajali kramo na Sv. Gori. Ne razumemo kako je moglo sedanje vodstvo svetišča vreči s Sv. Gore domače kramarje, saj svetišče vendar od domačega prebivalstva živi! Reš, da od same krame ni mogel nihče živeti, a pomagala mu je riniti voz skozi življenje križev pot; zato so ubogi kramarji obupani, ker jim je vzelo vodstvo svetišča ta borni zaslužek. Če bi kramar ne bil potreben tega pičlega zaslužka, bi gotovo ne vlačil kakor osel na hrbtu kramo na vrh gore in plačeval še razne pristojbine. Tudi domačemu ljudstvu, ki visi na svetogorskem svetišču, se bo zdel ta korak nerazumljiv. Da katališki samostan tira iz dobička željnosti v revščino uboge domačine, tega nihče ne bo odobral. Pa še drugič kaj več.

Širite „Goriško Stražo“

je bil tudi sam navzoč. V Gorici sta bila dva velika za vso deželo, dalje I. 1909. pri Sv. Luciji in v Kobaridu i. t. d. L. 1908. se je udeležil velikega kat. dijaškega sestanka v Gorici. L. 1910. sta z dr. Brecljem imela velik shod na Sv. Gori i. t. d.

Najbolj znameniti so bili Krekovi letni celotedenski tečaji pri Sv. Joštu nad Kranjem. Tam je zbiral študente in bogoslovce. L. 1909. jih je bilo okoli 40! Seve vse stroške je poravnal le sam. O tem ni pustil nikdar govoriti. Tam je bila prosvetna, politična in zadružna Krekova visoka šola. Nadaljuje se še dandanes leto za letom.

Tudi na Hrvaško je posegel s svojim prosvetnim programom. Večkrat je bil doli. L. 1907. je združil hrvaško dijaštvo s slovenskim. Hrvatje so hodili tudi k Sv. Joštu. Celo Čehi, Poljaki, Bolgari, Ukrajinci in beneški Slovenci so prihajali na to Krekovo visoko šolo se učiti od Slovencev prosvetnega in zadružnega dela. Ako bi bil mogel, bi bil Krek preobrazil po kršč. socialnih idejah ves svet. V svoje srce je uklenil vse narode. Bil je univerzalen: katoliški, kot vsi svetovno imenitni moške.

Ko bi ne bilo vojne, bi naš narod danes prednjačil med vsemi izobraženimi narodi — in to po zaslugah dr. Kreka!

Ponikve na Krasu.

Letošnja zima je bila nekaj časa mrzla, potem smo pa imeli mnogo dežja, da ni bilo mogoče ne kopati in ne orati. Upamo, da bomo imeli še kaj mraza, ker zemlja je še premalo premrznila in je težka kakor kamen. Od dne do dne postajamo bolj ubogi, ker nas poleg raznih drugih nadlog pritiskajo še slabe letine. Dal Bog, da bi bilo v tem pogledu vsaj letošnje leto boljše!

Vrtojba

V sredo 8. t. m. smo pokopali Ludvika Lasiča, očeta našega mladega organista. Pred dvema letoma je družini na naglem umrla mati, sedaj je zgubila pa še očeta, tako da so ostali 3 sinovi — sirote. Pogreb je bil lep. Cerkveni pevski zbor je pel pri sv. maši zadušnici in na pokopališču. Sirotam naše sožalje, pokojniku pa svetila večna luč!

Labinje pri Cerknem.

Sprejmi, ljuba »Straža«, tudi iz naše vasice kratko poročilo. Ne bomo tožili o pomanjkanju in dolgovih, ker so pri nas tuji. Če ne veruješ, le pojdi, dragi prijatelj, ob nedeljah proti deseti uri iz Cerkna proti naši vasi. Srečaval boš gospodične v belih čepicah, z dragim plišem za vratom, z usnjato torbico v roki in svilenimi nogavicami, ki hité proti cerkvi. Ali ne priča vse to o našem blagostanju? Gostilne nimamo, pa to nas ne zadržuje, da bi se vsakotoliko časa pošteno ne zavrteli. Prostor dobimo v kaki privatni hiši, seveda ne v vsaki. Zato pa vsa čast in priznanje tistim par gospodarjem, ki so toliko napredni, da vedo, kaj je ljudem v korist ter velikodušno odstopijo prostor za ples. V drugi hiši otvorimo gostilno in »kaj nam pa morejo, če smo veseli.« Zadnji ples smo imeli na svečnic. Opoldne se je začel dirindaj in komaj na sv. Blaž opoldne je utihnil zadnji krič. Pa ne mislite, da se vrtil samo mladina; o ne, družinski očetje se z njo vred radujejo sedanjih dobrih časov. — Lansko poletje so v bližini naše vasi začeli iskati rudo. Bil je tu en inženir; zaposleni so bili 2—4. delavci domačini. V decembru so delo prekinili, sedaj se sliši, da bodo znova pričeli. Baje je nekaj bakra. Dal Bog, da bi dobili toliko, da bi se delo izplačalo in bi zaposlili kaj več naših ljudi. Tu se nahajajo stare jame, pravi, da še iz francoskih časov; tudi pod Avstrijo se je nekaj delalo. Zakaj so delo opustili, se ne ve. Za danes dovolj. Če to ne bo romalo v koš, drugič še kaj.

Stoj trdno, kakor stolp,
ki ne razpade, v višino
dviga svojo sivo glavo!
Dante.

Ljubinj.

Že v 4. številki »Gor. Straže« je nekdo malo okrtal gotova dekleta radi plesa, žalibog, pa ni nič pomagalo. Pleše se kakor za stavo nedeljo za nedeljo. Fantje, izvzemši par izjem, so plesu napovedali boj in jim moramo izreči zato vso čast, vendar se pa tudi s tem zlo še ni strlo. Zato bi bil čas, da bi se zgani-li starši. Vzemite pa leskovko v roko, če beseda nič ne izda; nikdar pa ne dajajte potuhe svojim otrokom! Pravi starši, ki v resnici skrbijo za bodočnost svojih otrok, jim ne bodo nikdar dajali prilike za ples. Naj za danes zadostuje, pa drugič še kaj. Vaščan.

Volarje.

Z veseljem te sprejemamo in prebiramo draga »Straža«. Edina ti nam vedno prinašaš poučljive in zanimive stvari. Želimo ti, da bi še mnogo let prihajala k nam in vzgajala zavedne našince. Iz vseh krajev beremo dopise, iz naše vasi se pa le redko kdo oglasi. Res je, da posebnih novic nimamo, vendar brez zanimivosti tudi nismo. Kakor drugod je tudi pri nas pomanjkanje dela in kruha. Mnogi si morajo iskati zaslužka po raznih nevarnih delih v tujini, da lahko vzdržujejo svoje družine. Kljub temu so pa naše gostilne zelo dobro obiskane. Tudi te zbudi po noči večkrat ropot avtomobilov. Kaj se je zgodilo? Naši fantje ali možje so se vrnili iz Tolmina kamor seveda niso šli varčevat. Pomislimo, da so postali resni časi in daje naše življenje vsak dan težje. Zato nam je treba več resnosti in preudarnosti. Lahkomiselnost in zapravljivost bosta nas spravile v revščino in bolezen.

Tolmin.

(Zopet granata. Zdravnik in pogreb.) — V rutarskih grapah v občini Volče je pred 4 dnevi granata strašno razmesarila nekega moža, ki je praznil to grozno orožje. Iz pripovedovanja ljudi, zlasti iz besed neke deklice, ki je spoznala po kosu rokava srajco, ki jo je že večkrat možu prala, se more posneti le toliko, da mu je bilo ime Jožef in da je menda iz Grgarja. Oblastva so storila svojo dolžnost, ljudje tudi. Sodnija ga je dovolila pokopati in mrliča so prenesli v mrtvašnico k sv. Danijelu. Pokopati pa moža ne morejo, ker občinski zdravnik, ki stanuje 20 minut daleč proč, v Tolminu, ni še ogledal mrliča in dal dovoljenja za pogreb. Opozorili so ga že večkrat a brezuspešno.

Ponovimo. Mrliča so že v rutarskih grapah ljudje sami čuvali dva dni. Dva dni leži tudi že v mrtvašnici in ga morajo za to posebej plačati tam čuvati! Sami nepotrebni stroški in nemarnost. Kaj dela po deštati? Ali sme zdravnik vse? Volčani pravijo, da ga drago plačujejo, ne da bi imeli kaj od tega.

Volče.

Prav razveselil sem se, ko je prišel »Naš Čolnič«. Hitro sem ga razrezal in ga pregledal. Lahko rečem, da najde človek v njem vse kar želi. Na prvi strani je lepa Pregljeva povest »Božje poti«. Pisatelj opisuje, kako je Balant Stanič, vikar v Batah (l. 1836.) hodil na božja pota. Potem je druga zelo lepa povest, ki se imenuje »Vestalka«. Zelo zanimiva je tudi razprava »Iz davnih dni«, katero piše Franc Rupnik. Ta razprava opisuje, odkod je prvi človek in kako star je človeški rod na zemlji. Potem imamo nekaj podatkov o pesniku Otonu Župančiču, petdesetletniku. Tudi našega skladatelja Vinka Vodopivca, ki je tudi petdesetletnik, vidimo in beremo o njem v »Našem Čolničju«. »Čudo vite sanje« so tudi zelo lepa povest. Pod naslovom »Iz ženskega življenja« dobijo dekleta marsikaj zanimivega: 1. kako se mora gospodinjiti in kako se mora obnašati.

Zdravnik dr. Lojze nam podaja nekaj o zdravju. Dalje nam »Čolnič« prinaša nekaj zelo zanimivega. Namreč o »Radiju«. Prinaša nam pa tudi kakšno šaljivo in zasoljeno. Dekleta in fantje ogledajte si I. št. in videli boste, kako lep je »Naš Čolnič«, res zelo lep in tudi ne stane dosti.

Iz širokega sveta.

Fordovi avtomobili.

Ford je največji ameriški tvorničar avtomobilov. Sedaj jih izdela dnevno po 500, upa pa, da bo to število lahko v kratkem podvojil. Cene so zelo nizke, ker se ozirajo na konkurenco.

Važna predprava.

V stari poljski državi so smeli samo plemenitaši uporabljati vilice s štirimi zobmi. Meščani in drugo ljudstvo so smeli jesti samo z vilicami s tremi zobmi.

Zarasli prstan.

Neka kmetska ženica v Nemčiji je pred šestnajstimi leti izgubila na polju svoj poročni prstan. Pred kratkim pa je doma lupila krompir in našla v nekem velikem krompirju svoj prstan. Pač redek slučaj!

Ljubezniva policija.

V Tokiju, glavnem mestu Japonske, je policija na vseh vidnih krajih in vogalih nabila velike lepake, ki jih vsakdo opazi, kdor gre mimo, ki pa veljajo vozačem avtov. Besedilo lepakov je približno tole:

»Ljubi avto! Lep si, hiter si, močen si. Glej, da ne boš napačno izbral svoje moči, lepote in brzine. Misli malo na svoje manjše in manjvredne brate, ki so: pes, konj in pa pešec.

Pes se boji tvoje pneumatike, ki bi ga lahko zmečkala v nič. Pusti mu nekoliko prostora, da bo mogel mimo tebe.

Konj se boji tvojega ropota. Tvoj dim mu ne ugaja in vonj, ki ga izpuhtavaš, mu tudi ni všeč. Ne puhni mu torej vsega ravno pod nos.

Pešec je zate najzadnji. Toda imej kljub temu usmiljenje z njim. Pomisli, da bo ta mogoče že jutri sam vozil avto.«

Lepaki imajo primerne okraske, tako da se soferji nehotе ravna po teh prijaznih navodilih.

Sadje uživamo tudi z očmi.

Na Francoskem so napravili sledeči poskus:

Nekaterim ljubiteljem — požehnam jabolk so dali pokušati štiri vrste neolupljenih jabolk in vsak je moral povedati, katera jabolka je najbolja, katera najslabša. Nato so dobili isti na pokušnjo olupljene jabolke, ravno istih vrst. Vsak je zopet moral zapisati, katera se mu je najbolj dopadla. Ko so pregledali glasove, so ugotovili, da je bila ista vrsta jabolk ocenjena za najboljšo, ko so uživali neolupljene. Iz tega sledi, da določajo tudi oči kakovost sadja.

Rastline in mraz.

Mraz ustavi pretaknje soka po rastlini. Vsled hudega mraza rastline zmrznejo, postanejo kot da bi bile ožgane, posebno če je preval iz toplega vremena v mrzlo hiter in velik. To je bil slučaj ravno letošnjo zimo, ko je nastopil hud mraz po precej topli jeseni. Niso vse rastline enako občutne za mraz. Od travnatih rastlin prenese lucerna mraz do 14° pod ničlo, navadna detelja (kranjska, prešičja) do 12, ječmen do 17, vsa ostala žita nad 10.

Od drvenih rastlin prenese bor in vrba do 25 stopinj mraza, hruska, jablan in trta do 21 stopinj, lovor do 19, oljka do 7, figa do 6, mandarin do 3 in limona do 2 stopinj mraza.

Koledarček.

13. febr. ponedeljek, Katarina.
14. febr. torek, Valentin, m.
15. febr. sredo, Jordan, sp.
16. febr. četrtek, Julijana, m.
17. febr. petek, Gregorij, m.
18. febr. sobota, Simeon, šk.
19. febr. nedelja, Konrad, p.

Najstarejše živo bitje na svetu.

V mehiškanski vasi Santa Maria del Tule stoji cipresa, ki je brez dvoma veteran vseh dreves na zemlji. Ženevski naravoslovec Candole računa, da je drevo staro okoli 6000 let. Že najstarejša izvestja Mehike omenjajo to ogromno drevo. Cor-tez, ki je v letih 1519 do 1521 zavzel Mehiko, v pismu na španskega kralja omenja to cipreso. Njegova »armada«, ki je štela le 400 mož, se je vsa senčila v senci tega orjaka. Obseg debla meri 54 metrov, visoka pa je 46 metrov! Kljub starosti in različnim rastlinam, ki se po cipresi vpenjajo, je drevo še vedno mladostno sveže. Kakor vse kaže, hoče še tisočletja stati pokonci. Domačinom je drevo nekaj svetega ter tudi ne dopuščajo, da bi se podzemala raziskovanja, ki bi drevesu mogla škodovati.

Zakladnica turških sultanov.

Predsednik turške republike je povabil iz Pariza dva izvedenca, da bosta pregledala in precenila zaklad bivših turških sultanov. Vrednost zaklada cenijo že sedaj na kar 800 milijonov frankov. V zakladnici so biseri nenavadne velikosti, drago orožje, posode itd. Vsi ti predmeti imajo veliko zgodovinsko vrednost. Nekateri turški poslanca so predlagali, naj se zaklad proda. Turške finance bi se s tem znatno zboljšale.

Meh za smeh.

Utegne biti res.

Znamenitega angleškega pesnika Milтона so nekaj vprašali, zakaj mlade kralje kronajo že s štirinajstim letom, medtem ko se smejo poročiti šele z osemnajstim. »Radi tega, ker je lažje vladati državo kot pa ženo,« je odgovoril Milton.

Namignil je.

»Rekel je torej, da ne bo plačal menice.«

»Ni rekel naravnost, samo namignil je.«

»Kako to?«

»Vrgel me je po stopnicah.«

Sreča.

Prodajalec perotnine se je pri kmetu pritožil, ker mu je poslal kokaši v slabo zaprtem kurniku. »Ko sem vzel kurnik z voza, so se vrata odprla in kokoši so ušle. Šel sem jih lovit. Samo enjst sem jih vlovil. — »Pa ste imeli srečo,« mu pravi kmet, »saj sem jih vam samo šest poslal.«

Tržne cene

dne 9. februarja 1928.

Česni L 1 do 1.20 kg; zelje sveže 50 do 60 cent. kg; zelje kislo L 1.60 kg; cvetača L 1.40 do 1.60 kg; čebula L 1.50 do 1.60 kg; fižol navaden L 1.80 kg; fižol koks L 2.40 kg; solata endivia L 2.60 do 3.20 kg; krompir 70 do 80 cent. kg; repa sladka cent. 20 do 30 kg; repa kislja 80 cent. do 1 L kg; radič rdeč L 2.40 do 3.40 kg; špinaca L 1.10 do 1.40 kg; zelena L 1.90 do 2.10 kg; motovilec L 2.60 do 2.80 kg; vrzote 70 do 80 cent. kg; pomaranče L 1.40 do 2.40 kg; limoni 15 do 20 cent. komad; jabolka L 1.80 do 4 kg; orehi L 3.60 do 4 kg; hruške L 2 do 4.20 kg; češplje suhe L 3 do 4 kg; maslo sveže L 14 do 15 kg; maslo presno L 17 do 18 kg; mleko L 1 liter; med L 10 kg; jajca 50 do 55 cent. komad.

Sežanski trg.

Na trgu v Sežani dne 23. m. m. je bilo na prodaj 381 glav goveje ži-vine, 147 prašičev in 51 konj. Cene iste kot zadnji tržni dan. Mladih prašičkov še vedno pomanjkuje, vzrok malomarnost prašičerejcev. Prašičereja nudi kmetom lepe dohodke, zato je tudi priporočljivo, da se naši kmetovalci poprimajo v večjem številu in z večjo vnemo te plodonosne gospodarske panoge. Na prihodnjih trgih se bodo prodajala tudi vsakovrstna sadna drevesca. Prihodnji tržni dan bo 13. t. m. in sicer radi nedelje, ki bo 12. t. l.

Valuta.

Dne 8. februarja si dobil:

za 100 franc. frankov	74.10 do	74.40	Lir
za 100 belg. frankov	261.— do	265.—	"
za 100 švic. frankov	362.75 do	364.75	"
za 100 češ.-slov. kron	55.90 do	56.20	"
za 100 dinarjev	33.12 do	33.42	"
za 1 šterling	92.02 do	92.22	"
za 1 dolar	18.84 do	18.90	"
Novci po 20 frankov	72.— do	74.—	"
za 100 avst. šilingov	264.— do	272.—	"

Benečijske obveznice

dne 9. februarja 1928: 73.80.

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče«: P. n. g. Benedikt Poniž volilo blagopokojne gospe Avguste Poniž 480 L, ki naj se porabijo za obleko in šolske potrebe siromašnih otrok. Advokat dr. Franc Gabršček 30 L, g. L. Lukežič 30 L. — V Levpi so nam prijatelji darovali 3 kvintale krompirja, zraven še 10 L. Neki fant iz Avč, ker ni držal besede, 5 L. Preplačila za »Nova pota« 25 L. — Srčna hvala! Bog poplačaj stotero!

Listnica uredništva.

Zvonko — Vipava: Ali ni zadeva preveč osebna? Gospodu in pajdšem napravimo preveč reklame. Sporočite, kaj mislite! Bog živi!

F. P., Godovič: Ker pesmic v listu ne priobčujemo, zato tudi Vašega dopisa ne moremo objaviti. Zadev a je tudi nekoliko preveč kvantarska. Oglasite se šel!

V. K., Slap: Preveč osebno in žaljivo, zato nevarno. Pozdravljeni.

VABILO

na REDNI OBČNI ZBOR

Kmečke banke, reg. zadr. z omeje-zav. v Gorici, ki se bo vršil v četrtek dne 23. februarja 1928 ob eni in pol v Gorici, Piazza De Amicis 12-A, s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrdilo računov za leto 1927. in sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo navzoče zadostno število članov, se bo vršil občni zbor 1 uro pozneje z istim dnevnim redom, ne glede na število navzočih članov in zneska deležev, ki so zastopani.

Odbor.

Na prodaj je nova spalna soba za dve osebi (»mahagoni«) z umivalnikom »luštrofina«. Cena je 900 lir. — Naslov pove uprava »Gor. Straže«.

V Solkanu, na glavnem trgu priporoča slav. občinstvu svojo trgovino manufakture, steklenic, šip, posode ter žarnic; za delavce zelo trpežne obleke. Cene jako znižane. Fr. Prencis.

FRIZER ZA DAME, striženje, pranje glave, ondolacije i. t. d. Priporoča se And. Rojic, Via Seminare št. 2 Gorica.

Uradnik, zmožen vodstva lesne trgovine z večletno prakso išče službe. Ponudbe pod šifro »Oskrbnik« na upravo »Goriške Straže«.

Duhovnik išče za tako

kuharico,

ki mora biti obenem prvo-vrstna gospodinja.

Ponudbe z naslovi zadnjih služb na »Goriško Stražo«.

Prenosljivi gramafoni

v obliki kovčka ali pa za sobe, Decca z veliko zalogo plošč z modernimi slovenskimi pesmimi. Pritikline za gramafone, vzmet (peresa) in popravila v knjigarni WOKULAT Gorica Corso, Tel. 347

GORSKI SEMENSKI KROM-PIR je na prodaj v Gorici, Via St. Chiara 14. Culot.

Lloyd Sabaudo.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Grande« 17. 2. 1928.

»Conte Rosso« 28. 2. 1928.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principe di Udine« 14. 2. 1928.

»Conte Verde« 16. 2. 1928.

»Conte Biancamano« 7. 3. 1928.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Tomaso di Savoia« 14. 2. 1928.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke za stopnik

F. Rosich, Gorica, Via Contavalle št. 4.

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

»ŠIJATIKE«

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10—12 in od 15—17.

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiološki kabinet je odprt:

v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)

v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

Plačam najvišje cene za naravne kože vseh divjih živali všteti krte; strojenje in izdelovanje; prodaja pasti, WINDSPACH, Via Carducci 6, GORICA

IVAN KACIN - Gorica

Piazza Tomaseo 29.

Domača tovarna orgel, harmonijev, glasovirjev. Popravlja, uglašuje in izposojuje; glasovirje prodaja na obroke. Garancija cerkvenih orgel 10-letna. Trdka je postavila v 2 letih 20 orgel. — Zahtevajte cenik!

Pozor! Velika zaloga mrtvaških oprem; I., II. in III. razred 25% ceneje kot povsod drugod. J. Saksida, trgovec z mrt. predmeti, Dornberg št. 3.

GROŽNJA

za vse otroke od 2 do 12 let so gliste, ki so nevarne zjedavke čreves.

Ta bolezen se ozdravi popolnoma s čokoladnimi bonboni ARRIBA PROTI GLISTAM V zelenih zavitkih po L. 1. — Prodaja se v vseh lekarnah.

ARRIBA

ČOKOLADNI BONBON PROTI GLISTAM

NA MORJU, V HRIBIH IN NA LETOVIŠČU IMEJTE VEDNO NA RAZPOLAGO »ARRIBA« ZA ZDRAVJE VAŠIH OTROK.

Zahtevajte pri vašem lekarnarju!

Zdravnik za zobe in usta Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema

v GORICI

Piazza della Vittoria št. 20

